

3090. A.

Hopealöytö Linnaniemellä Hämeenlinnan maaseurakunnassa. Kts. A.O. Heikelin kertomukseen Arkeologiselle Toimistolle. - Tri Artur Hjelt on tähän löytöön kuuluvista rahoista tehnyt erityisen luettelon. Kts. alempana!

Hämeenlinnan
maaseurakunta.

1. Kaulaketju, kokoonpantu samaan tapaan kuin Hauhossa löydetty ketju (kts. kuv. 1. Suomen museossa - Finskt museum - n:o 6-7, 1894). (valok.5576).
Tässä on kuitenkin ketjunpätkiä, kuin kuv. 3 osoittaa viitatussa paikassa, parittain (eikä kolme vierekkäin) eli 14 paria. Samoin on ketjunpätkiä, kuin kuv. 2, yksi pari (eikä kolme kappaletta). Pääterenkaissa on spiraaleja. "Ketjussa riippuvista rahoista, luvultaan 9, ovat 4 kuufilaisia, 1 pehleviläinen, 3 anglosaksilaisia ja 1 tanskalainen". Paitsi sitä riippuu ketjussa 4 muuta koristetta: yhdessä kuvataan kasvi-aihe (arv. kukkia, toinen on puolikuun näköinen (vrt. kuv. 1077-1079 ja korvarenkaasta riippuva esine kuvassa 760 J.R.A:n Atlaisissa), kolmas on 4-kanttinen ja neljäs sydämenmuotoinen, kuvaava 2 eläintä, joiden ruumiitten alaosat ovat yhdistetyt.
2. "Ketjun mukana löydetyistä 56 rahasta ovat (valok.5576).
(-)-V.A. 41:2)
28 kufiläisiä, 1 pehleviläinen, 12 anglosaksilaisia (niistä yksi barbarialaista alkuperää), 14 saksilaisia (niistä yksi tuntematon sekä 1 tanskalainen!"

Rahat ovat vuosien 640-1184 väliltä. Kts. A.Hjeltin luetteloä alempana!

3090.

Hämeenlin-
nan
maaseurakunta

3. Hevosenkengänmuotoinen solki fasettinupeilla (valok.5576).
ja palkimella. Varras 4-kanttinen ja koris- (-"- V.A.41:2).

tettu kolmioilla, joissa santahelmiä; palki-
messä pilkkuja.

4-5. Kaksi onttoa helmeä; toinen koristettu i- (valok.5576).
soilla santahelmillä yksitellen, toisessa ovat (-"- 2228).

pienet santahelmet ryhmitellen ja muodostaen
etupäässä kolmioita.

6-7. Kaksi ripustekoristusta, jotka vähän muis- (valok.5576).
tuttavat Vardössa löydettyjä kuvassa 1678 (-"-V.A.57:15).
J.R.A:n Atlas IV. Kussakin koristeessa on (-"- 2228).

kolme yksinkertaista ketjunliitettä.

Tohtori Arth. Hjeltin luettelo ra-
hoista a)1-9, b) 1-56.

A. Ketjussa riippuvista rahoista, luvultaan
9, ovat 4 kuufalaista , 1 pehleviläinen,
3 anglosaksilaista ja 1 tanskalainen. Oikeal-
ta lukien ovat ne seuraavat:

1. Samaniidilaisen ruhtinaan Isma'il ben Achmed-
in lyöttämä vuonna 903/904 j. Kr. Samar-
qandin kaupungissa.

2. Kaliifilainen pehleviläisraha, vuosien 640-
700 väliltä; muistuttaa Stickelin (Hand-
buch zur Morgenländischen Münzkunde, siv.
86-87) selittämiä Basran, Iraqin ja Khorasa-
nin maaherra Zijad ben ^{Abu}Sofjan'in lyöttämiä
rahoja (v.658-673 j. Kr.).

3. Abbasifdilaisen kaliifin Almuqtadirbillah
(907-932) lyömä "Pelastuksen kaupungissa"
(= Bagdadissa) vuonna 915/6 j. Kr.

3090.

4. Anglosaksilaisraha Harald I:sen († 1039)lyöt-
tämä (Hdbrandtin tyyppi B).
5. Anglosaksilaisraha Edvard Confessorin (1042-
1066) ajalta (Hdb. tyyppi N).
6. Tanskalaisraha kuningas Sven Estridsson'in
(1047-1070) ajalta.
7. Anglosaksilaisraha Cnut Suuren († 1035) ajal-
ta (Hdb. tyyppi G).
8. Samaniidilaisen ruhtinaan Nazr ben Ach-
med'in (914-943 j. Kr.) lyömä. Alschaschin
kaupungissa (= nykyisessä Taschkentissa),
Almuqtadir-billah'in kalifaatin aikana. Leima
vuosi näkymätön.
9. Abbasiidilaisen kaliifin Almutamid'in (869-
893 j. Kr.) lyömä Samarqandin kaupungissa
vuonna 890/1, (vuosiluku epäselvänläinen).
b) Ketjun mukana löydetyistä 56 rahasta
ovat 28 kuufalaisia, 1 pehleviläinen, 12
anglosaksilaisia (niistä 1 barbaarilaista al-
kuperää) 14 saksalaisia (niistä 1 tuntematon)
sekä 1 tanskalainen. Lähemmin määrättyinä
ovat ne seuraavat:
 1. Kaliifilainen pehleviläisraha, nähtävästi
Khorasanin maaherran Lijad ben Abu Sofjan
(† 673 j. Kr.) lyömä.
 2. Abbasiidilaisraha, kaliifi Almuqtadir-bil-
lah'in (907-932 j. Kr.) ajalta; kulunut.
 3. Abbasiidilaisraha, kaliifi Alradhi-billah'in
(933-940) lyömä v. 933/4 j. Kr.; leimauspai-
kan nimi näkymätön.

3090.

4. Kaliifiraha, josta kirjoitukset ovat kulu-
neet näkymättömiksi
5. Samaniidilaisraha, ruhtinas Isma'il ben
Achmed'in (892/3 - 907/8 j. Kr.) lyömä
Alschaschinin (?) kaupungissa vuonna 905/6 j.
Kr..
6. Samaniidilaisraha, ruhtinas Isma'il ben
Achmed'in lyömä, kaliifi Almuktafi-billah'in
aikana, siis vuosien 901/2 - 907/8 väliltä,
leimausvuoden ja -paikan nimet näkymättömiä.
7. Sama kuin edellinen
8. Samaniidilaisraha, ruhtinas Achmed ben Isma'-
ilin (v. 907/8 - 914/5 j. Kr.) lyömä Alschas-
chin kaupungissa v. 909/10 j. Kr.
9. Samaniidilaisraha, ruhtinas Achmed ben Isma'i-
lin lyömä Alschaschin (?) kaupungissa vuonna
909/10 (?) j. Kr.
10. Samaniidilaisraha ruhtinas Achmed ben Isma'
ilin lyömä Alschaschin kaupungissa v. 910/11
j. Kr.
11. Samaniidilaisraha, ruhtinas Achmed ben
Isma'ilin lyömä Anderabhen kaupungissa v.
911/12.
12. Samaniidilaisraha, ruhtinas Achmed ben
Isma'ilin lyömä Samarqandin kaupungissa v.
914/5 j. Kr.
13. Samaniidilaisraha, ruhtinas Achmed ben

3090.

Isma'ilin ajalta; kulunut.

14. Samaniidilaisraha, ruhtinas Nazr ben Achmed (v. 914-943 j. Kr.) lyömä Samarqand'in kaupungissa, v. 931.
15. Samaniidilaisraha, ruhtinas Nazr ben Achmed'in ajalta; kulunut.
16. Samaniidilaisraha, ruhtinas Nazr ben Achmed'in ajalta; kulunut.
17. Samaniidilaisraha, ruhtinas Nazr ben Achmed'in ajalta; kulunut.
18. Samaniidilaisraha, ruhtinas Nazr ben Achmed'in ajalta; kulunut.
19. Samaniidilaisraha, ruhtinas Abd -Almalik ben Nuch'in (954/5 - 961/2 j. Kr.), omituinen siitä, että se on leimattu vaan toiselta puolelta, josta leimausvuoden ja päivän nimi puuttuu.
20. Samaniidilaisraha, ruhtinas Mansur ben Nuch'in (976/7 - 997) ajalta; kulunut.
21. Buwaihidilaisraha, ruhtinas Bukuel-daula Abu-Ali Hasan'in († 976 j. Kr.) lyömä v. 953?/954 Alradjanin (?) kaupungissa.
22. Oqailidilaisraha, ruhtinas Raha-el-danla Husan el-danla'n lyömä. Oqailidilainen hallitsijasuku vallitsi Mesopotamiassa 10:llä ja 11:llä vuosisadalla j. Kr.).
- 23-24. Väärennettyjä samaniidilaisrahoja.
- 25-29. Kuluneina määräämättömiä kuufalaisia rahoja.
- 30-31. Anglosaksilaisrahoja, kuningas Aethelraed II:sen († 1016)ajalta (Hdb tyyppi N).
- 32-35. Anglosaksilaisrahoja, kuningas Aethelraed II:sen († 1016)ajalta Hdb tyyppi D).

3090.

- 36-37. Anglosaksilaisrahoja, Cnut Suuren (+1035) ajalta (Hdb tyyppi E).
38. Anglosaksilaisrahoja Cnut Suuren (+1035) ajalta (Hdb tyyppi G).
- 39-40. Anglosaksilaisrahoja Vilhelm Rex (= Vilhelm I:sen tai II:sen ajoilta).
41. Tuntematon barbarilaisraha (ruotsalaista, norjalaista alkuperää ??) anglosaksilaista muotoa (Nethelraedin tyyppi D).
42. Saksalainen piispanraha, Pilgrim'in Ander-nach'in piispan lyömä, kuningas Konrad II:sen aikana (1024-37).
43. Saksalainen piispanraha, Hiltolfin Kölnin arkkipiispan (v.1076-1079) lyömä.
44. Saksalainen piispanraha, luultavasti Naumburg'ista; tarkempi ajanmääräminen mahdoton.
- 45-46. Piispanrahoja Magdeburgista; luultavasti keisari Otto III:n (983-1002) ajoilta.
47. Piispanraha Goslarista, Henrik III:n (1039-1056) ajalta.
48. Piispanraha Goslarista, Henrik III (1039-1056) ajalta.
- 49-52. Piispanrahoja Münster'istä, luultavasti Otto III:n ajoilta (983-1002).
53. Saksalainen raha Regensburgista, Henrik II:sen (1009-1014) ajalta.
54. Piispanraha Dortmundista, Henrik IV:n (1056-1106) ajalta.
55. Tuntematon, etupuolella soturin, takapuolella kirkon kuva.
56. Tanskalainen raha, luultavasti kuningas Valdemar I:sen ja piispa Absalomin (1178-1182) kuvalla varustettu. = Henrik III.

3090.
Hämeenlinnan
maaseurakunta.

B. Samalla kertaa sai A.O. Heikel sahanhoitaja K.F. Söderholmilta , joka oli talteenottanut edellisen hopealöydönkin, seuraavat myöh. rauta-ajan esineet, jotka löydettiin 5 vuotta sitten konehuoneen perustusta kaivettaessa . Kts. edelliseen kertomukseen.

8. Kirves rautainen, jossa nähdään hopeatukkaisen jälkiä. Vrt. muodot kuv. 1523 ja 1550 J.R. A:n Atlas IV.- Konserv. pöytäk. 30/5 -95.

9. Rautainen keihäänkärki putkella. Vrt. kuv. 1558, 1559 J.R.A:n Atlas IV. Pit. 31,5 sm. C. Kauppias K.F. Björkbom'ilta Hämeenlinnassa sai A. O. Heikel samalla ja eräällä toisella matkalla seuraavat esineet. Kts. mainittuun kertomukseen Arkeol. Toimistolle.

Myöhemmältä rauta-ajalta.

10. Rautainen miekankahva ilman väistintä; kauristettu piirroksilla ja hopealla. Löydetty elokussa 1894 Karlbergin maasta ja yhdessä (puutarhuri Zetterlöfin kertomuksen mukaan) keihäänkärjen (N° 3180:2) kanssa. (valok.V.A. 67:19).

11. Pronssinen ketjunliite; pit. 64 mm. Löydetty yhteydessä edellisen kanssa. (valok.V.A. 62:26).

Epätietoiselta ajalta.

12. Nuolenkärki raudasta, ruodolla. Pit. 163 mm . Ruodn alussa on kahdenpuolen oas vastakkaiseen suuntaan kuin lehti. Löydetty v. 1892 noin kyynärän syvyydestä Kukkiajärven rannalta Pudikkalan Koiviston talon maasta. (valok.V.A. 69:9).